

**SOUHRNNÁ ZPRÁVA ZE ZÁVĚREČNÉHO HODNOCENÍ
VÝZKUMNÝCH ORGANIZACÍ ZŘÍZENÝCH MPSV
ZA OBDOBÍ 2018-2022**

Praha, květen 2023
Odbor politiky zaměstnanosti

OBSAH

ÚVOD	3
HODNOTICÍ PROCES	3
SOUHRN ZÁVĚREČNÉHO HODNOCENÍ	4
VÝSLEDKY ZÁVĚREČNÉHO HODNOCENÍ	6
VÚBP – ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA DKRVO 2018-2022.....	6
VÚBP – DKRVO 2023-2027	9
VÚPSV – ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA DKRVO 2018-2022	12
VÚPSV – DKRVO 2023-2027.....	15

VOLNÉ PŘÍLOHY

Dlouhodobá koncepce rozvoje výzkumné organizace pro roky 2023-2027 Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i.

Dlouhodobá koncepce rozvoje výzkumné organizace pro roky 2023-2027 Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v. v. i.

Souhrnná zpráva ze závěrečného hodnocení výzkumných organizací zřízených MPSV za období 2018-2022 byla vypracována na základě schválených protokolů a zápisů z jednání Odborné komise MPSV pro hodnocení resortem zřízených výzkumných organizací.

ÚVOD

Souhrnná zpráva ze závěrečného hodnocení výzkumných organizací zřízených MPSV za období 2018-2022, provedené v roce 2023 (dále jen „závěrečné hodnocení“) je výsledkem ex-post zhodnocení plnění Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace pro roky 2018-2022 (dále jen „DKRVO 2018-2022“) a ex-ante zhodnocení nové Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace pro roky 2023-2027 (dále jen „DKRVO 2023-2027“) Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v. v. i. (dále jen „VÚBP“) a Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i. (dále jen „VÚPSV“). Závěrečné hodnocení je povinností poskytovatelů institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (dále jen „institucionální podpora“) stanovené „Metodikou hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací“, která byla schválena usnesením vlády č. 107 ze dne 8. února 2017 (dále jen „Metodika 17+“).

Obecné cíle hodnocení resortních výzkumných organizací a jejich výsledků vychází z Metodiky 17+, která je zpracována v souladu zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. Je jím zejména srovnání výzkumných institucí určitého segmentu a získávání informací pro kvalitní řízení systému výzkumu, vývoje a inovací na všech stupních (tj. formativní stránka), zvýšení efektivity vynakládání veřejných prostředků (tj. sumativní stránka), podpoření kvality a mezinárodní konkurenceschopnosti českého výzkumu, vývoje a inovací, zvýšení odpovědnosti jednotlivých aktérů systému výzkumu, vývoje a inovací a získání jednoho z podkladů pro poskytování institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací.

Výchozím podkladem pro závěrečné hodnocení bylo vypracování DKRVO 2018-2022 resortními výzkumnými organizacemi, které bylo spojeno se vstupním hodnocením VÚPSV a VÚBP v roce 2017 a jejich zařazení do kvalitativního stupně stanoveného Metodikou 17+. Plnění DKRVO 2018-2022 včetně průběžné aktualizace, zejména o nové potřeby zřizovatele, bylo hodnoceno každoročně v rámci průběžných hodnocení, na jejímž základě byl upravován průběžný kvalitativní stupeň a současně navrhována výše institucionální podpory v daném kalendářním roce, která byla podkladem pro rozhodnutí zřizovatele. Výsledkem uvedeného pětiletého cyklu je závěrečné hodnocení, které navrhuje finální zařazení výzkumné organizace do škály dané Metodikou 17+ za uvedené období a zároveň navrhuje škálování pro vizi rozvoje ve zpracované DKRVO 2023-2027, v rámci které výzkumné organizace plánují následné období. Výsledek závěrečného hodnocení je zároveň podkladem pro následná průběžná hodnocení a jedním z podkladů pro stanovování výše institucionální podpory. Výsledky vstupního a závěrečného hodnocení jsou zveřejňovány na internetových stránkách poskytovatele.

HODNOTICÍ PROCES

Závěrečné hodnocení bylo uskutečněno prostřednictvím Odborné komise MPSV pro hodnocení resortem řízených výzkumných organizací (dále jen „Hodnoticí komise“), která je v souladu s řídicím aktem MPSV PM 42/2018 kolektivním orgánem ustaveným za účelem hodnocení resortních výzkumných organizací a složeným z externích členů, kteří splňují

odborné předpoklady, jsou uznávanými autoritami v socioekonomické oblasti, v oblastech řízení veřejnoprávních korporací, ekonomiky a financování vědy a výzkumu, případně z oblasti poskytování veřejné podpory. Složení Hodnoticí komise pro závěrečné hodnocení: prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D., Centrum pro ekonomický výzkum a doktorské studium a náměstek ministryně pro vědu, výzkum a inovace; Mgr. Martin Guzi, Ph.D. (Ekonomicko-správní fakulta, Masarykova univerzita, Brno); prof. Mgr. Martin Kahanec, Ph.D., MA. (Közép-Európai Egyetem, Central European University, Budapešť); PhDr. Kamil Galuščák, Ph.D. (Česká národní banka); doc. Ing. Katarína Hollá, Ph.D. (Fakulta bezpečnostného inžinierstva, Žilinská univerzita v Žiline); prof. PhDr. Dana Hamplová, Ph.D. (Sociologický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i.), a prof. Ing. Karel Zeman, CSc. (Národohospodářská fakulta, Vysoká škola ekonomická v Praze).

Podkladem pro závěrečné hodnocení byla resortními výzkumnými institucemi vypracovaná Závěrečná zpráva DKRVO 2018-2022 dle struktury uvedené v Metodice 17+, která je souhrnem plnění klíčových ukazatelů předchozího období, a nová DKRVO 2023-2027 představující koncepcí rozvoje pro následné období. Závěrečné hodnocení bylo uskutečněno formou hodnocení „peer review“ obou předložených materiálů, a to v souladu s Metodikou 17+ na úrovni poskytovatelů v modulu 3 – společenská relevance, modulu 4 – viabilita/životaschopnost a modulu 5 – strategie a koncepcí. Pro závěrečné hodnocení měla Hodnoticí komise k dispozici výsledky hodnocení na národní úrovni v modulu 1 – kvalita vybraných výsledků a modulu 2 – výkonnost výzkumu. V parametrech hodnocených modulů zpracovala Hodnoticí komise pro každý materiál posudky (1. stupeň hodnocení) s následnými dotazy, které byly předloženy statutárním zástupcům resortních výzkumných organizací. V rámci 2. stupně hodnocení v místě výzkumné organizace „on-site-visit peer review“, obhajovali ředitelé VÚBP a VÚPSV jimi předložené materiály. Ze získaných poznatků v 1. a 2. stupni hodnocení byly členy Hodnoticí komise pro výzkumné organizace navrženy finální známky za každý hodnocený materiál, v případě Závěrečné zprávy DKRVO 2018-2022 i za jednotlivé moduly. Součástí výsledného zhodnocení jsou následná doporučení (vycházející z DKRVO 2023-2027), které výzkumné organizace zapracují do implementačního plánu, který bude jedním z podkladů v rámci každoročních průběžných hodnocení ve sledovaném období.

Ze závěrečného hodnocení byl zpracován protokol, jehož finální znění bylo zasláno statutárním zástupcům výzkumných organizací pro informaci a pro zapracování implementačního plánu, jako přílohy DKRVO 2023-2027. Závěrečné hodnocení bylo realizováno v měsících březnu a dubnu 2023.

SOUHRN ZÁVĚREČNÉHO HODNOCENÍ

Výsledkem kompletního hodnocení výzkumné organizace dle Metodiky 2017+ v pětiletých cyklech je zařazení výzkumné organizace do čtyřstupňové kvalitativní škály, která vyjadřuje celkový kvalitativní stupeň hodnocené výzkumné organizace.

A – Vynikající: Ve výzkumných parametrech globálních oborů mezinárodně kompetitivní instituce a/nebo instituce se silným inovačním potenciálem a vynikajícími výsledky aplikovaného výzkumu a/nebo instituce naplňující vynikajícím způsobem svěřenou misi.

B – Velmi dobrá: Instituce vyrovnané kvality s výbornými výsledky výzkumu, dostatečným inovačním potenciálem a/nebo významnými výsledky aplikovaného výzkumu, výsledky výzkumu a vývoje odpovídají účelu zřízení.

C – Průměrná: Instituce nevyrovnané kvality, v parametrech základního a/nebo aplikovaného výzkumu dosahující v převážné míře dobrých nebo průměrných výsledků a/nebo instituce, která průměrně naplňuje účel zřízení. Výzkumná organizace se strategií a snahou odstraňovat slabé stránky a nedostatky.

D – Podprůměrná: Instituce v převážné většině parametrů základního a/nebo aplikovaného výzkumu podprůměrná. Výzkumná organizace s řadou slabých stránek a nedostatků a rovněž omezenou snahou je odstraňovat.

Výsledné škálování bude výsledkem společného jednání poskytovatele, resp. zřizovatele výzkumných institucí, sekce pro vědu, výzkum a inovace Úřadu vlády České republiky a zástupců odborných hodnotících panelů. Na základě výsledku zhodnocení obou materiálů v rámci 1. stupně hodnocení a vyhodnocení jejich obhajoby vč. úrovně a kvality zodpovězení dotazů ve 2. stupni hodnocení, navrhuje Hodnotící komise zařazení resortní výzkumné organizace do kvalitativního stupně dle Metodiky 17+ následujícím způsobem:

VÚBP

pro ex-post zhodnocené období DKRVO 2018-2022 souhrnně: **C: průměrná**

z toho: modul 3: C+

modul 4: C-

modul 5: C

pro ex-ante hodnocené nové období DKRVO 2023-2027 souhrnně: **C: průměrná**

VÚPSV

pro ex-post zhodnocené období DKRVO 2018-2022 souhrnně: **C: průměrná**

z toho: modul 3: C

modul 4: B-

modul 5: C

pro ex-ante hodnocené nové období DKRVO 2023-2027 souhrnně: **B: velmi dobrá**

Hodnotící komise pro naplňování dlouhodobé strategie resortních výzkumných institucí a udržení stávajícího stupně hodnocení, případně jeho kvalitativní zvýšení v následujícím období, zároveň doporučuje plnění požadavků vycházejících z předložených DKRVO 2023-2027, které budou zformulovány do implementačních plánů resortních výzkumných institucí a jejichž plnění bude součástí průběžných hodnocení. Podrobné výsledky závěrečného hodnocení jsou dále rozpracovány v následujících kapitolách.

VÝSLEDKY ZÁVĚREČNÉHO HODNOCENÍ

VÚBP – Závěrečná zpráva DKRVO 2018-2022

VÚBP je výzkumnou organizací s dlouholetou tradicí a pevným ukotvením na tuzemském i mezinárodním poli v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen „BOZP“). V rámci Odborného pracoviště pro prevenci závažných havárií jako jediný v České republice provádí odborné hodnocení bezpečnostní dokumentace objektů, které spadají pod zákon o prevenci závažných havárií. VÚBP je ústavem, který vytváří mnohé hodnotné výstupy, zajišťuje servisní činnost pro MPSV a má dobře nastavenou spolupráci s odbornými garanty MPSV. Strategie a koncepce předložená v rámci DKRVO 2018-2022 včetně dialogu s odbornou i laickou veřejností se podařily naplňovat i přes personální zatížení, kdy v části období ředitel instituce byl zároveň pověřen vedením VÚPSV. Činnost ústavu nebyla přerušena obdobím pandemie onemocnění COVID-19 ani jinými nepředvídatelnými událostmi, jako např. vysoká inflace. Období pandemie naopak bylo přínosem k rozšiřování řešení problematiky do online prostoru, který nicméně ne zcela nahradil význam osobního kontaktu. I přes náročné období byly ukazatele DKRVO 2018-2022 naplněné, v některých případech i nad rámec stanovených.

Souhrnné informace z výsledků národního hodnocení:

Kvalita vybraných výsledků (modul 1)

Vývoj průměrných známek VÚBP					
2018	2019*	2020	2021	2022	2023
4,1	5,0	3,8	3,6	v r. 2023	v r. 2024

* Znamky s hodnotou 5 byly udělovány především z důvodu nedohledatelnosti výsledků.

Výkonnost výzkumu (modul 2)

RVVI nebyla v roce 2022 bibliometrická zpráva zpracována (nehodnoceno). Bibliometrická analýza byla navržena jednotně pro celý výzkumný „ekosystém“ zahrnující instituce nejrozličnějšího zaměření a má tak pochopitelně pro různé organizace různou vypovídací hodnotu. Relevance bibliometrie je daná jak obory, ve kterých organizace publikuje (více VŠ se základním výzkumem), tak i jejím zaměřením (v oblasti aplikovaného výzkumu je obvykle relevance bibliometrie nízká). Pro resortní výzkumné instituce, jsou údaje pouze doplňkovým kritériem hodnocení a pro hodnocení z úrovně poskytovatele nejsou rozhodujícím faktorem.

Hodnocení na úrovni poskytovatele:

Společenská relevance vč. výzkumné činnosti (modul 3)

Pozitiva

- Výzkumná činnost VÚBP byla zaměřena zejména na BOZP, ergonomii, prevenci závažných havárií, od roku 2021 byl do činnosti navíc zařazen výzkum v oblasti zaměstnanosti a pracovněprávních vztahů.
- Výstupy byly zejména výsledky aplikovaného výzkumu druhu O (popularizační plakáty, infografika, policy briefs), významné z aplikovaného výzkumu byly např. funkční vzorky nebo užité vzory atd. V druhé polovině hodnoceného období se aktivity rozšířily o vývoj

nástrojů pro vzdělávání imerzivním způsobem (např. ve virtuální realitě). Přínosy výstupů jsou odbornými guaranty hodnoceny převážně na velmi dobré úrovni.

- Důležitý aplikační potenciál mají i zkoušky a certifikace v oblasti bezpečnosti práce (například požární ochrana).
- Řešená tematika VÚBP je ve svěřené oblasti jedinečná, a mimo jiné slouží pro naplňování priorit EU a Strategického záměru mezinárodní agentury EU – OSHA (oblasti psychosociálních rizik a muskuloskeletární problematiky, které byly hlavními prioritami EU v oblasti BOZP).
- Instituce se prosazovala o oslovení širší veřejnosti vzdělávacími podcasty a videi, k nimž zřídila vlastní kanál na platformě YouTube.

Negativa

- Vybrané výsledky v Modulu 1 Metodiky 17+ (kvalita výsledků), byly, zejména v prvních letech hodnoceny negativně, a to hlavně z důvodu nedostupnosti výsledků či jejich špatného zařazení v hodnocených oblastech.
- V hodnoceném období bylo v portfoliu nízké zastoupení výsledků aplikovaného výzkumu druhu H a N významných pro zřizovatele.
- Vědecká kvalita a integrita vlastní výzkumné činnosti, byla ve srovnání s transferem poznatků a objemem aplikovaného výzkumu pro potřeby zřizovatele a upozaděna a nepřispívala tak významně k rozvoji příslušných vědních oborů. Jedná se zejména o vybrané excelentní výsledky a nízkou míru publikování vědeckých článků v impaktovaných časopisech. VÚBP by měl podporu využít také na aktivity vedoucí k excelenci výzkumu.
- Výsledky byly ve větší míře publikovány v časopise JOSRA, jehož vydavatelem je VÚBP, což Hodnotící komise vyhodnotila jako problematické a ne zcela efektivní využívání veřejných prostředků, a to zejména z hlediska nejasnosti cíle a poslání. Na jednu stranu deklaruje popularizační funkci (příspěvek k informovanosti, ukazovat, k čemu je výzkum BOZP dobrý), na druhou stranu se snaží „motivovat a povzbuzovat odborníky k publikační činnosti“. Značné pochybnosti o odborné kvalitě časopisu budí i to, že v číslech se běžně objevuje několik textů od stejných autorů.
- Slabinou společenské relevance je, že ani přes opakované doporučení Hodnotící komise, není do portfolia činností zahrnuto vyhodnocování dopadů doporučovaných opatření či metodik, což je vzhledem k důležitým posláním ústavu, kterými je zvýšit bezpečnost a ochranu zdraví při práci, zcela zásadní. VÚBP by měl pravidelně vyhodnocovat, do jaké míry jeho aktivity tomuto cíli přispívají.

Viabilita (modul 4)

Pozitiva

- Největší podíl poskytnuté institucionální podpory tvořily osobní náklady, kapitálová část nákladů byla směřována zejména do datového repozitáře a technologie Xsens.
- Realizace opatření vedoucí k naplnění a získání HR Award v oblasti podpory internacionalizace instituce.
- S nárůstem celkové výše finančních prostředků rostl i celkový počet výstupů, v druhé polovině hodnoceného období se jedná především o nárůst aplikovatelných výsledků do online prostoru (např. školení ve virtuální realitě, podcasty aj. elektronické materiály).

- VÚBP je aktivní ve snaze získat externí zdroje financování, především účelové financování z veřejných zdrojů. V letech 2018–2022 se ucházel o 52 projektů v národních a mezinárodních grantových soutěžích (např. v programech Horizon či Erasmus+). V tomto směru je významné navazování VÚBP kontaktů v konsorciích s tím, že výsledky se mohou projevit až za několik let.
- Spolupráce s jinými institucemi akademické sféry je poměrně rozsáhlá. V této souvislosti jsou indikátory naplňovány zejména na národní úrovni.
- VÚBP zajišťuje vzdělávání zaměstnanců, zejména v anglickém jazyce.
- VÚBP byl v hodnoceném období zapojen do společných projektů Technologické agentury České republiky s Vysokou školou báňskou, Českého vysokého učení technického nebo ústavy Akademie věd České republiky (Ústav státu a práva, Sociologický ústav) ad.

Negativa

- Úspěšnost získávání externích zdrojů byla i přes aktivní snahu nízká.
- VÚBP část výzkumných činností a subdodávek řešil na základě spoluřešitelských smluv (v r. 2021 se jednalo o cca 20 % a v roce 2022 o cca 10 % výdajů celkové poskytnuté podpory). Ředitel VÚBP v této souvislosti uvedl, že trend řešení výzkumných aktivit se spoluřešiteli je klesající.
- V rámci výzkumných priorit jednotlivých výzkumných týmů nebylo v hodnoceném období jasné, zda existují stabilní týmy nebo zda se vytvářejí ad hoc na jednotlivé projekty.
- Zabezpečení excelence výzkumu z personálního hlediska bylo problematické, především kvůli velmi nízkému podílu výzkumníků s vědeckou kvalifikací Ph.D.
- Věkové rozložení výzkumných pracovníků vykazuje mírně růstový podíl ve věku do 40 let, což se projevilo i v podávání mezinárodních projektů. Přes 70 % výzkumných kapacit však představují osoby ve věku nad 40 let. Není ujasněné, jakými nástroji jsou motivováni mladí a zahraniční výzkumníci.
- Spolupráce na mezinárodní úrovni nebyla, kromě Slovenska, příliš velká.
- Náplň práce a zaměření jednotlivých oddělení není na webu instituce specifikována, není rovněž jasné, které z řešených projektů spadají do jejich agend. Byla přislíbena kompletní revize.

Strategie a koncepce (modul 5)

Pozitiva

- V rámci řešených projektů pro zřizovatele byly naplňovány cíle potřeb, které odborný garant stanovil a byly v souladu s Koncepcí výzkumu, vývoje a inovací MPSV na léta 2017-2023, s výhledem do roku 2025 (dále jen „Koncepce MPSV“) a DKRVO 2018-2022 VÚBP.
- Strategické cíle se podařilo naplnit především v oblasti poradenství a vzdělávání. VÚBP poskytuje celou řadu školení, zkoušek i certifikací, důležitá je i snaha o popularizaci bezpečnosti práce v širší společnosti.
- Došlo k naplnění cílů v získání spolupráce v řadě grantových projektů v rámci účelové podpory jako důležitého zdroje příjmů.

Negativa

- Nepodařilo se příliš naplnit strategii v oblasti diverzifikace a získávání finančních zdrojů, převážná část byla orientována na veřejné zdroje, především institucionální podporu.

- V oblasti excelence výstupů bylo plánovaných cílů dosaženo jen omezeným způsobem, a to zejména nízkým podílem publikací v prestižních časopisech.
- Indikátory uvedené v DKRVO 2018-2022 se podařilo dosáhnout v omezené míře, z vědecko-výzkumného hlediska se instituce profilovala na průměrné úrovni.

VÚBP – DKRVO 2023-2027

Společenská relevance vč. výzkumné činnosti (modul 3)

Pozitiva

- Mise ústavu je považována za adekvátně definovanou z hlediska role resortního výzkumného ústavu.
- Cíle souhrnně jsou v souladu s prioritami Evropské unie a obecnými zájmy poskytovatele ve svěřené oblasti.
- Kladně hodnocen je plán střednědobého horizontu, a to stát se vedoucím národním pracovištěm ve vybraných oblastech a získat mezinárodní renomé. K dosažení má ústav vytvořené předpoklady.

Negativa

- Nejsou příliš konkretizovány jednotlivé celky (např. jaké jsou myšleny globální cíle, do kterých se chce instituce zapojit). V oblasti adekvátně identifikované SWOT analýzy však nejsou, zejména v rámci slabých stránek a hrozeb u výzkumné činnosti, nabízeny konkrétnější kroky k jejich překonání.
- VÚBP si vytváří větší množství cílů, které ne vždy přímo odpovídají oblasti základního a aplikovaného výzkumu (např. propagace, osvěta a vzdělávání v daných oblastech či podpora nevýzkumné činnosti ve smyslu kontinuální realizace požadavků ze strany MPSV). Vyšší rozsah uvedených cílů může ohrozit excelenci jádra výzkumné činnosti.
- Stejně jako v předchozím období se může jevit problematické vydávání časopisu JOSRA, přestože se jedná místně o kvalitní periodikum, publikují v něm převážně zaměstnanci ústavu s minimálním ohlasem a citacemi a zároveň není vyjasněné poslání a zaměření časopisu. Vysoká koncentrace pracovníků VÚBP v časopise JOSRA navíc může omezovat množství kapacit, které by bylo možné věnovat publikacím v prestižnějších časopisech. Je nutné vyjasnit budoucnost časopisu, zda je vhodné plánované zařazení do databáze SCOPUS či jeho případná publikace např. formou newsletteru.

Viabilita (modul 4)

Pozitiva

- Ústav uznává kolísavou úroveň výsledků, zejména předkládaných do modulu 1, proto byla přijata opatření k výběru výsledků, které mají směřovat přednostně do technických panelů. Pro období DKRVO se 2023-2027 dále nabízí řešení v podobě kvalitní a intenzivnější přípravy žádostí do vhodných výzev Technologické agentury České republiky a Grantové agentury České republiky.
- S publicitou VÚBP a jeho výsledků je i nadále počítáno prostřednictvím sociálních sítí a dalších elektronických zdrojů, a kombinací profesních příspěvků. Aktivněji bude publikováno i v cizojazyčném znění, a to zejména na platformě LinkedIn.

- Z hlediska spolupráce na národní úrovni je oceňována iniciativa pro školy s názvem Cena Lva Wintera v oblasti BOZP, která k problematice vede děti již od útlého školního věku.
- Mezinárodní spolupráci VÚBP intenzivně rozvíjí, přestože úspěšnost projektů je nízká, instituce v daném ohledu nabírá zkušenosti, což povede k dlouhodobému zlepšení. Vhodné je tak podávat méně, zato však z hlediska kvality více propracovaných projektů.
- Zapojení instituce do HRS4R v předchozím období bude pokračovat i v následujících letech, což představuje záruku evropského standardu péče o zaměstnance, transparentnost výběrových řízení a kvality pracovního prostředí.

Negativa

- Z DKRVO 2023-2027 není jasné, že by VÚBP počítal se zásadní změnou struktury pracovníků z hlediska vědecké kvalifikace (navýšení o 2 zaměstnance s Ph.D.). Lze tak pochybovat, zda lze dosáhnout zásadní zvýšení kvality (jak v oblasti základního, tak aplikovaného výzkumu) se stávající strukturou pracovníků. Zástupci VÚBP na jednání uvedli, že v současné době jsou 3 pracovníci před dokončením Ph.D. v rámci studia započatého v minulém období. Snaha v získání dalších vědeckých pracovníků je však v oblasti BOZP komplikovanější než v jiných oborech, doktorandi odchází do zahraničí především z důvodu vyšších mezd.
- Z hlediska viability není vhodné rozšiřování činností VÚBP o další výzkumné oblasti. Pro zvýšení excelence na národní i mezinárodní úrovni je doporučeno budování spíše excelentních týmů ve stávajících výzkumných oblastech, které se budou věnovat dané výzkumné oblasti více do hloubky. Výzkumnými leadry VÚBP s mezinárodním přesahem jsou zejména týmy digitalizace a BOZP, tým pracovních právních vztahů a tým věnující se OPPZH. Zejména týmy v těchto oblastech je doporučeno nadále rozvíjet.
- Počet podávaných výzkumných projektů odpovídá spíše směru upřednostňování kvantity nad kvalitou v oblasti výzkumu a vývoje.
- V DKRVO 2023-2027 jsou stále nejasné pevně stanovené motivační nástroje v rámci mobility zejména mladých výzkumníků, která nebyla zcela vyřešena ani v předchozím období. Současné motivování je nyní řešeno především úvazky v rámci DPP na krátkodobou činnost.
- Výhled nastavení a rozsah spolupráce s dalšími institucemi je adekvátní a přínosná, nese však riziko roztříštěnosti a vyhrazení dostatečných kapacit na výzkumnou činnost ústavu, což bylo kritizováno v minulém období, kdy spolupráce na řešených projektech byla až neadekvátní z hlediska vykazovaných výsledků s nižším podílem kmenových zaměstnanců VÚBP.

Strategie a koncepce (modul 5)

Pozitiva

- Nová koncepce navazuje na základ položený předcházející DKRVO 2018-2022.
- Strategické plnění mise a ambiciózních cílů ústavu vyžaduje pečlivé zvažování témat nejen výzkumných projektů a jejich výsledků, ale i nastavování priorit v rámci komplexního rozvoje instituce.

Negativa

- DKRVO 2023-2027 je sepsána více obecně a ne zcela se dají reflektovat základní problémy VÚBP, především z hlediska kvality výstupů a kvalifikační struktury instituce.

- Řada činností zajišťovaných VÚBP má nepochybně význam zejména co se praktických přínosů týče (např. certifikace ochranných pomůcek), často se však nejedná výlučně o vědecko-výzkumnou činnost.

Doporučení (implementační plán k DKRVO 2023-2027)

Hodnotící komise sestavila seznam doporučení vzešlých ze závěrečného hodnocení pro implementační plán výzkumné organizace, který má napomoci naplňování dlouhodobé strategie instituce a udržení stávajícího stupně hodnocení, případně jeho kvalitativní zvýšení v následujícím období. Posuzování plnění včetně její kvality bude probíhat v termínech určených pro průběžná hodnocení stanovených poskytovatelem.

Časopis JOSRA

- Rozšíření autorské základny mimo VÚBP, a to rostoucím způsobem do konce plnění DKRVO v roce 2027 s nadpolovičním počtem příspěvků od autorů mimo VÚBP.
- Ujasnit cíl a poslání časopisu (popularizace a/nebo odborná publikační činnost). Pokud bude časopis prezentován čistě jako popularizační, je vhodná jeho publicita na jiných platformách, které mají typicky větší dosah.
- S tím souvisí upřesnění strategie indexace v databázi SCOPUS, včetně zvýšení odborné úrovně časopisu (počet citací).

Nárůst citací v databázích WoS a SCOPUS

- Stanovení každoročního počtu výstupů v uvedených databázích (např. v intervalu), a to výhledově rostoucím způsobem.

Výzkumné týmy

- Stanovení stabilních výzkumných týmů pro každou výzkumnou oblast (výzkumné oddělení) a uvedení na webu instituce včetně odborného CV výzkumných pracovníků.

Podíl pracovníků do 35 let

- Upřesnění výhledu podílu vědeckých pracovníků do 35 let ve VÚBP, vč. strategie náboru a jeho vyhodnocování do konce plnění DKRVO v roce 2027.

Vyhodnocování dopadů

- Zařazovat do výzkumných projektů vyhodnocování dopadů doporučených opatření či metodik.

Excellence vs. nová témata

- Doporučení silnějšího důrazu na vědeckou integritu (výzkum, akademická sféra, praxe) pro excelenci ve stávajících tématech za využití složitých metodologických postupů a s pracovníky s titulem PhD, nežli stanovování nových témat na průměrné úrovni.
- Z hlediska excellence více navazovat kontakty s výzkumnými ústavami v oblasti BOZP v EU a postupně zvyšovat účast v mezinárodních konsorciích (nad rámec stanovený v DKRVO 2023-2027).

Mezinárodní srovnání

- U každého projektu uvést mezinárodní srovnání vč. jedinečnosti realizovaných výstupů (formou 1-2 odstavců).

Monitoring zpětných vazeb

- Průběžně získávat a vyhodnocovat zpětné vazby od odborných garantů a dalších uživatelů po dokončení projektů a sledovat implementaci v rámci realizovaných výstupů.

Poptávkový list

- V rámci smluvního výzkumu je doporučeno vytvořit poptávkový list včetně jeho publicity.
- Doporučení vyššího důrazu ve výzkumné činnosti na problematiku digitalizace a robotizace v kontextu Průmyslu 4.0.

VÚPSV – Závěrečná zpráva DKRVO 2018-2022

VÚPSV je etablovaná instituce v řadě zásadních společenských témat, která mají velkou společenskou relevanci. Výstupy zaměřené např. na aktivní politiku zaměstnanosti či na rodinnou politiku odpovídají mezinárodním standardům. VÚPSV je organizací, která se zabývá klíčovými společenskými tématy a pro agendy MPSV má nezastupitelnou úlohu. Strategie a koncepce předložená v rámci DKRVO 2018-2022 včetně dialogu s odbornou i laickou veřejností se podařily naplňovat i přes skutečnost, že DKRVO 2018-2022 byla zpracována jiným ředitelem. Za uvedené období plnily funkci statutárního zástupce instituce hned 3 osoby. Plnění koncepce ovlivnily i další neplánované události jako pandemie onemocnění COVID-19, v posledním období plnění se do výdajů mj. promítl vliv vysoké inflace. V této souvislosti je s MPSV projednávána možnost přestěhování instituce s cílem snížení výdajů na provoz. Hodnotící komise vnímá určité zlepšení v řízení ústavu, a to i za poměrně krátkou dobu působení nového ředitele.

Souhrnné informace z výsledků národního hodnocení:

Kvalita vybraných výsledků (modul 1)

Vývoj průměrných známek VÚPSV					
2018	2019	2020	2021	2022	2023
4,3	4,0	3,5	3,5	<i>v r. 2023</i>	<i>v r. 2024</i>

Výkonnost výzkumu (modul 2)

RVVI v roce 2022 zpracovala bibliometrickou zprávu VÚPSV v rámci které v období 2016 až 2020 uplatnil v databázi WoS 27 výsledků a ve SCOPUS 16 výsledků, nejčastěji v oborech sociologie a political science. Bibliometrická analýza byla navržena jednotně pro celý výzkumný „ekosystém“ zahrnující instituce nejrůznějšího zaměření a má tak pochopitelně pro různé organizace různou vypovídací hodnotu. Relevance bibliometrie je daná jak obory, ve kterých organizace publikuje (více VŠ se základním výzkumem), tak i jejím zaměřením (v oblasti aplikovaného výzkumu je obvykle relevance bibliometrie nízká). Pro resortní výzkumné instituce, jsou údaje pouze doplňkovým kritériem hodnocení a pro hodnocení z úrovně poskytovatele nejsou rozhodujícím faktorem.

Hodnocení na úrovni poskytovatelů:

Společenská relevance vč. výzkumné činnosti (modul 3)

Pozitiva

- Výzkumná činnost se v letech 2018–2022 zaměřovala zejména na problematiku rodinné politiky, veřejné a sociální politiky, makroekonomiky a trhu práce. Tématům s významným dopadem na společnost byla věnována pozornost oblasti rodiny, národnostní menšinám, chování firem na trhu práce a minimální mzdě.
- Výstupy výzkumné činnosti měly charakter výsledků aplikovaného výzkumu převážně druhu O (např. infografiky, policy studies, policy briefs), na které může navázat komunikace s laickou veřejností, včetně konstrukce tiskových zpráv. Významné byly i další formy aplikovaného výzkumu pro potřeby zřizovatele (např. metodiky, výsledky promítnuté do strategických materiálů a směrnic aj.).
- Z publikačních výsledků se nejčastěji vyskytovaly recenzované odborné články, z nichž zejména ty zaměřené na aktivní politiku zaměstnanosti odpovídají mezinárodním standardům. V poměrně širokém výzkumném portfoliu se ve velké míře objevují i knihy či statě ve sbornících obsahující mnoho statistických výstupů, což může narušit jejich přehlednost, ale zároveň jsou kvalitním zdrojem pro tvorbu infografik.
- Řada výstupů výzkumné činnosti je k dispozici v českém i anglickém jazyce.
- V rámci transferu znalostí k širší laické a odborné veřejnosti udělala instituce významný pokrok ve zkvalitnění webových stránek, a to v jejich přehlednosti a modernímu vizuálu.

Negativa

- V hodnoceném období bylo poměrně nízké zastoupení témat důchodové problematiky nebo simulace alternativních scénářů hospodářské a sociální politiky.
- Vědecké výstupy byly ve větší míře publikovány v odborných časopisech s nízkou hodnotou Article influence score, přesto počet citací v databázích WoS a SCOPUS je v souladu s plněním DKRVO 2018-2022.
- Nižší vědecká kvalita výstupů výzkumné činnosti, s výjimkou hodnocení aktivní politiky zaměstnanosti, byla způsobena zaměřením výhradně na deskriptivní statistiky bez jasně definovaných výzkumných otázek.
- Absentuje mezinárodní srovnání, v jehož důsledku není zřejmé, zda jsou výsledky v řešené problematice pro Českou republiku výjimečné nebo nikoliv.
- V používané metodologii chybí kontrafaktuální analýza, která by poukázala, jak by se stav společnosti nebo ekonomiky změnil, pokud by se změnila určitá veřejná politika či tvorba mikro a makrosimulačních modelů, které by vytvářely kvantitativní vzhled do dopadů změn pojistných a nepojistných dávek na příjmy a výdaje státu, a na trh práce. V oblastech řešených VÚPSV absentuje využívání tzv. field a korespondenčních experimentů, které mohou být použity pro měření diskriminace na trhu práce a diskriminace přístupu k sociálním dávkám.
- Nedostatečné je vyhodnocování dopadů doporučených opatření či metodik. Chybí např. výzkum ex-post a ex-ante evaluace dopadů veřejných politik na chování firem a domácností, což výrazně omezuje použití výstupů pro formulaci veřejných politik

Viabilita (modul 4)

Pozitiva

- Z hlediska financování je neinvestiční podpora využita z velké části na osobní náklady. V letech, kdy docházelo k postupnému nárůstu celkové výše institucionální podpory rostl i celkový počet výstupů.

- Navýšená institucionální podpora v posledním období byla využita zejména na zajištění nových socioekonomických dat pro podporu tvorby evidence-based policy, realizaci opatření vedoucí k naplnění HR Award v oblasti podpory internacionalizace instituce, na pořízení nového systému řízení projektů a na tvorbu webu.
- Spolupráce s jinými institucemi zejména akademické sféry je poměrně rozsáhlá a v hodnoceném období došlo k výraznému navýšení počtu subjektů v oblasti vědy a výzkumu, s kterými VÚPSV navázal spolupráci. V této souvislosti jsou indikátory naplňovány zejména na národní úrovni.
- Mezinárodní spolupráce byla zaměřena zejména na realizaci společných projektů.
- Recenzní řízení monografií probíhá externím způsobem, výsledky nejsou dodávány jinými subjekty.
- Výzkumné týmy kanceláří v Praze a v Brně již nejsou rozděleny regionálně, ale na základě tematického celku, což přispěje k nižší míře regionální vědecké uzavřenosti týmů.
- V posledních letech plnění DKRVO 2018-2022 došlo k výraznějším zapojení vysokoškolských studentů do činnosti VÚPSV.

Negativa

- Časopisu FÓRUM sociální politiky v posledních letech klesal počet předplatitelů a online čtenářů. Problematickou byla Hodnotící komisí shledána redakční rada časopisu, ve které jsou členové bez vědecké kvalifikace. Vzhledem k efektivnímu využívání podpory může být alternativou vydávání časopisu např. formou newsletteru.
- V posledním období plnění DKRVO 2018-2022 docházelo k výraznějším poklesu externích zdrojů financování.
- Z hlediska personálních kapacit plánoval VÚPSV zapojit více než 100 výzkumných pracovníků (v přepočtu 70 FTE), což se nepodařilo v hodnoceném období realizovat.
- Zabezpečení excelence výzkumu z personálního hlediska je problematické, především kvůli velmi nízkému podílu výzkumníků s vědeckou kvalifikací Ph.D.

Strategie a koncepce (modul 5)

Pozitiva

- Hlavním cílem VÚPSV (uvedeným v Závěrečné zprávě) je „přispívat k poznání a k prognózování sociálně-ekonomického rozvoje společnosti a připravovat podklady a doporučení pro orgány státní správy, zejména MPSV, a to na základě využití jak aplikovaného, tak i základního výzkumu“. V tomto ohledu a v rámci stanovených indikátorů byly cíle v průběhu hodnoceného období naplňovány.
- V rámci projektů řešených pro zřizovatele byly až na několik výjimek naplňovány cíle potřeb, které si odborný garant požadoval a byly v souladu s Koncepcí MPSV a DKRVO 2018-2022 VÚPSV.
- Došlo k naplnění cílů v získání spolupráce na řadě projektů v rámci různých druhů národních a mezinárodních podpor, jako důležitého zdroje příjmů.

Negativa

- Pouze v omezené míře se naplnila strategie v oblasti diverzifikace a získávání finančních zdrojů, převážná část byla orientována na veřejné zdroje, především institucionální podporu, nicméně diverzifikace je vyšší než u VÚBP.

- Absentoval větší důraz na základní výzkum v aktivitách VÚPSV, byť z hlediska mise instituce není tak významný jako výzkum aplikovaný.
- Indikátory uvedené v DKRVO 2018-2022 se podařilo dosáhnout v omezené míře, z vědecko-výzkumného hlediska se instituce profilovala na průměrné úrovni. Období plnění koncepce bylo zároveň zásadně poznamenáno personální obměnou statutárních zástupců VÚPSV.

VÚPSV – DKRVO 2023-2027

Společenská relevance vč. výzkumné činnosti (modul 3)

Pozitiva

- Mise VÚPSV je pro uvedené období zaměřena především na řešení výzkumu v oblasti celospolečenských změn pro českou společnost a nové výzvy, kterým bude v budoucnu čelit. Jedná se zejména o zvyšující se tlaky na odolnost ekonomiky (v kontextu ekonomických recesí), o dynamiku trhu práce, stárnutí populace a jeho důsledky pro sociální systémy, o proměny rodinného chování, nárůst pracovní migrace, ekonomickou nerovnost a narůstající diferenciaci společnosti. Z této mise jsou formulovány hlavní principy fungování instituce a jsou specifikovány výzkumné cíle na léta 2023–2027.
- Oproti minulému období plánuje VÚPSV posílení nejen aplikovaného výzkumu, ale i výzkum základní.
- SWOT analýza pro dané období je provedena poměrně realisticky. Klíčové bude zaměření se na několik oblastí slabých stránek, a to zejména na tvorbu vysoce hodnocených vědeckých výstupů v zahraničních časopisech a přístupnějších formátů výstupů jako policy briefs a policy papers, a na zkvalitnění personálně odborné oblasti.

Negativa

- Minimální počty vědeckých výstupů jsou stanoveny nízko, a to zvláště ve srovnání s úsilím zintenzivnění vědecké činnosti. Bibliometrizovatelné výsledky zejména druhu Jimp a Jsc jsou uváděné společně, čím nelze zcela jednoznačně posoudit kvalitu odborných publikací, na které budou výzkumníci cílit svůj výzkum.
- Pro jednotlivé oblasti popsané ve SWOT analýze nejsou nabízeny konkrétní kroky k jejich naplnění či překonání.

Viabilita (modul 4)

Pozitiva

- Financování ze zdrojů mimo institucionální podporu bude dle ředitele zajišťováno zejména v projektech zadávaných v rámci Technologické agentury České republiky a Grantové agentury České republiky, soustředěna bude i spolupráce se zahraničními partnery.
- VÚPSV deklaruje záměr zvýšit podíl kvalitních výzkumných pracovníků do roku 2027. (současná spolupráce s výzkumníky z 15 vysokých škol a až 28 výzkumných pracovníků pravidelně vyučujících na vysokých školách). Ředitel preferuje zaměstnávání spíše kmenových zaměstnanců na standardní HPP, nežli zaměstnávání externistů.
- Komunikace VÚPSV s odbornou i laickou veřejností a s médii je nadále plánováno zvyšovat ve více směrech. Aktivity na sociálních sítích (Facebook a LinkedIn) jsou již nyní poměrně časté.

- Zapojení instituce do HRS4R v předchozím období bude pokračovat i v následujících letech, což představuje záruku evropského standardu péče o zaměstnance, transparentnost výběrových řízení a kvality pracovního prostředí.
- VÚPSV posílí objem finančních prostředků cílených do publicity výzkumu, ale nesmí být na úkor výzkumu samotného.

Negativa

- Nejasné vykazování výstupů VÚPSV v případě vícenásobných dedikací včetně vyplacení odměn (např. v podobě etického kodexu). S tím souvisí potřeba vyjasnění úlohy externistů v instituci, očekávaný podíl externistů na projektech a motivační nástroje v rámci mobility zejména mladých výzkumníků, která nebyla zcela vyřešena ani v DKRVO 2018-2022.
- Neobjasněná vize časopisu FÓRUM sociální politiky. V DKRVO je plánované zařazení časopisu do databáze SCOPUS, nicméně tato otázka není zcela vyjasněna. V této souvislosti je vhodné objasnit společenský význam fungování odborného časopisu, jehož vědecká úroveň je poměrně nízké kvality a případnou strategii procesu zařazení časopisu do databáze SCOPUS. Pozornost by měla být zaměřena i na problematiku redakční rady časopisu, v nichž jsou členové bez vědecké kvalifikace.
- V DKRVO 2023-2027 není uveden záměr organizovat interní a externí výzkumné semináře, které měly vytvořit prostor na výměnu poznatků a diskuse o výzkumných projektech (záměr deklarovaný novým ředitelem VÚPSV v roce 2022). K tomu směřovala výhrada, že pracoviště v mnoha směrech zůstává izolované od běžné úrovně badatelského i aplikovaného výzkumu, a stále nedostatečně využívá oponenturu z vědecké obce s běžnou mezinárodní úrovní výzkumu.

Strategie a koncepce (modul 5)

Pozitiva

- Nová koncepce navazuje na základ položený předcházející DKRVO 2018-2022. Strategické plnění mise a cílů ústavu vyžaduje pečlivé zvažování témat nejen výzkumných projektů a jejich výsledků, ale i nastavování priorit v rámci komplexního rozvoje instituce.
- DKRVO 2023-2027 je pro svou ucelenou strategii více nakloněna zejména rozvoji instituce, přestože indikativní ukazatele jsou postaveny až zbytečně nízko.
- V rámci koncepce existuje viditelná snaha posílit kromě aplikovaného výzkumu i výzkum základní. Tento cíl je konkretizovaný např. v počtu vědeckých výstupů na celé období DKRVO 2023-2027 (publikace, konference, podané granty, zahraniční spolupráce, výjezdy na zahraniční konference).

Negativa

- Koncepce zřídka nabízí konkrétní řešení.
- V minulosti se nepodařilo splnit všechna doporučení, zejména co se týká personálního zabezpečení kvalitního výzkumu. I když je tento záměr součástí koncepce, jeho provedení bude poměrně náročné.

Doporučení (implementační plán k DKRVO 2023-2027)

Hodnotící komise sestavila seznam doporučení vzešlých ze závěrečného hodnocení pro implementační plán výzkumné organizace, který má napomoci naplňování dlouhodobé strategie instituce a udržení stávajícího stupně hodnocení, případně jeho kvalitativní zvýšení

v následujícím období. Posuzování plnění včetně její kvality bude probíhat v termínech určených pro průběžná hodnocení stanovených poskytovatelem.

Časopis FÓRUM sociální politiky

- Ujasnit cíl a poslání časopisu. Pokud má být časopis prezentován jako odborně-popularizační, je vhodná publikace časopisu např. formou newsletteru.
- V případě zařazení časopisu do databáze SCOPUS upřesnit strategii zvýšení odborné úrovně časopisu včetně indexace.
- Zvýšení vědecké kvalifikace členů redakční rady časopisu.

Nárůst citací v databázích WoS a SCOPUS

- Stanovení každoročního počtu výstupů v uvedených databázích (např. v intervalu), a to výhledově rostoucím způsobem.

Výzkumné týmy

- Stanovení stabilních výzkumných týmů pro každou výzkumnou oblast (výzkumné oddělení) a jejich uvedení na webu instituce včetně odborného CV výzkumných pracovníků.
- Upřesnění vykazování vícenásobných dedikací ve výstupech VÚPSV, a to ve vztahu k výzkumným pracovníkům, kteří mají částečný úvazek i v jiných institucích.

Metodologická oblast

- Posílení metodologického rámce v řešených projektech, zejména o kontrafaktuální analýzy, tvorbu mikro a makrosimulačních modelů, field a korespondenční experimenty.

Podíl pracovníků do 35 let

- Upřesnění podílu vědeckých pracovníků do 35 let ve VÚPSV, a to rostoucím způsobem vč. strategie nábory a jeho vyhodnocování do konce plnění DKRVO v roce 2027.

Vyhodnocování dopadů

- Zařazovat do výzkumných projektů vyhodnocování dopadů doporučených opatření či metodik.

Mezinárodní srovnání

- U každého projektu uvést mezinárodní srovnání vč. jedinečnosti realizovaných výstupů (formou 1-2 odstavců).

SWOT analýza

- Konkretizovat jednotlivé kroky pro jednotlivé oblasti popsané ve SWOT analýze, a to zejména ve vztahu k překonání slabých stránek a hrozeb.

Monitoring zpětných vazeb

- Průběžně získávat a vyhodnocovat zpětnou vazbu odborných garantů a dalších uživatelů po dokončení projektů a sledovat implementaci v rámci realizovaných výstupů.

Poptávkový list

- V rámci smluvního výzkumu je doporučeno vytvořit poptávkový list včetně jeho publicita.

Indikátory DKRVO 2023-2027

- Ukazatele uvedené v DKRVO 2023-2027 u jednotlivých kategorií jsou stanoveny relativně nízko, a to zejména k výši poskytované podpory (za předpokladu stabilního financování)

a výsledného hodnocení. K udržení dobré úrovně hodnocení je doporučeno posunout minimální hodnoty ukazatelů alespoň o 1 až 2 stupně výše.